

משרד האוצר
Ministry of Finance

אגף
הכלכלנית הראשית

על השפעת תואר אקדמאי על הכנסות בשוק העבודה

דצמבר 2022

אגף הכלכלנית הראשית
משרד האוצר

עיקרים

- השכלה היא רכיב משמעותי בחיי הפרט; היא מקנה ידע ומיומנויות ויכולה להכשיר למסלול מקצועי שיניב לפרט סיפוק אישי ומקצועי. כמו כן, להיקף ואופי ההשכלה השפעה כלכלית משמעותית, היא משפיעה על רמת הכישורים, על אפשרויות התעסוקה בענפי הכלכלה ומשלחי היד השונים וכפועל יוצא על השכר הפוטנציאלי.
- עבודה זו מתמקדת בהשפעה הכלכלית של ההשכלה הגבוהה, ובוחנת את הפרמיה בשכר לרכישת תעודת השכלה אקדמית בישראל לבני 30-34 בשנת 2019. יש להדגיש כי כאמור לעיל להשכלה תועלות חשובות נוספות לפרט כמו גם לחברה אשר לא מנותחות בעבודה זו וכי יש לשקלל את מכלול ההשפעות של מערכת ההשכלה הגבוהה בעת קביעת מדיניות.
- הכנסתם השנתית של בוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה (כ-181 אלש"ח בשנה) הייתה גבוהה בכ-23% מזו של בוגרי תואר אקדמי ממכללה (כ-147 אלש"ח בשנה), ופי כ-1.5 מהכנסתם של בעלי תעודת בגרות בלבד (כ-118 אלש"ח בשנה). עם זאת, השוואה זו של ממוצעי ההכנסות אינה לוקחת בחשבון הבדלים משמעותיים אפשריים במאפייני קבוצות ההשכלה השונות.
- משום כך העבודה כוללת ניתוח סטטיסטי שלוקח בחשבון את נתוני הרקע ומאפייני הפרטים ובוחן את המתאם בין ההכנסה לתואר האקדמאי בניכוי מאפיינים אלה. על פי ניתוח זה, הפרמיה להשכלה של בוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה עומדת על כ-28% וממכללה על כ-20%, בהשוואה לזכאים לתעודת בגרות.
- קיימת שונות ניכרת בפרמיה להשכלה בין מכללות פרטיות (מכללות לא מתוקצבות) וציבוריות (מכללות מתוקצבות). בעוד שבמכללות הפרטיות הפרמיה להשכלה דומה ואף עולה במקרים בודדים על הפרמיה האוניברסיטאית בחלק מתחומי הלימוד, הפרמיה במכללות המתוקצבות נמוכה יותר.
- עם זאת, הבחירה במסלול הלימוד חשובה לא פחות ובמקרים מסוימים, יותר מסוג מוסד הלימודים. כך למשל, הפרמיה הממוצעת ללימודי מקצועות ההייטק מסתכמת בכ-66% והיא גבוהה מכל פרמיית השכלה אחרת ללא תלות בתחום הלימוד או בסוג המוסד.

להשכלה ולצבירת הון אנושי חשיבות רבה הן ברמת הפרט והן ברמה החברתית. ברמת הפרט השכלה מקנה ידע, ויכולה להכשיר למסלול מקצועי שניב לפרט סיפוק אישי ומקצועי. כמו כן, להיקף ואופי ההשכלה השפעה כלכלית משמעותית. היא משפיעה על רמת הכישרים, על אפשרויות התעסוקה בענפי הכלכלה ומשלחי היד השונים וכפועל יוצא מכך על השכר הפוטנציאלי. עבודה זו בוחנת את הפרמיה בשכר לרכישת תעודת השכלה אקדמית בישראל לבני 30-34 בשנת 2019, עבור פרטים שנולדו בין השנים 1985-1989.¹ יש להדגיש כי כאמור לעיל להשכלה תועלות חשובות נוספות לפרט כמו גם לחברה אשר לא מנותחות בעבודה זו וכי יש לשקלל את מכלול ההשפעות של מערכת ההשכלה הגבוהה בעת קביעת מדיניות.

בניתוח זה אנו אומדים את תוספת השכר של בעלי תואר אקדמי² בהשוואה לזכאים לתעודת בגרות. הניתוח הסטטיסטי כולל רק מועסקים המרוויחים לפחות 12,000 ש"ח בשנה.³ קרי, הניתוח אינו מתייחס להשפעת ההשכלה האקדמית על שיעור התעסוקה אלא מתמקד בהשפעה על ההכנסות מעבודה. אנו מבחינים בין תעודות ההשכלה מסוגי המוסדות השונים במערך ההשכלה הגבוהה בישראל – אוניברסיטה, מכללה אקדמית מתוקצבת, מכללה אקדמית לא מתוקצבת ומכללה לחינוך; כמו גם בין תחומי הלימוד השונים⁴ (חינוך, מקצועות הנדסה, מקצועות הייטק וכו').

הניתוח מבוסס על קובץ נתונים ייחודי שהוכן על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והונגש לנו בחדר המחקר של הלמ"ס.⁵ הקובץ מכיל, בין היתר, נתוני השכלה של הפרטים, ציוני בגרות, משתנים חברתיים-כלכליים, רמת השכר של הפרטים מעבודה עצמאית ושכירה בשנת המס 2019 ועוד.⁶ סקירה מפורטת של הנתונים ושיטות המחקר שעמדו בבסיס הניתוח ושתוצאותיהן יוצגו להלן תפורסם בקרוב באתר האינטרנט של אגף הכלכלנית הראשית במשרד האוצר. להלן הממצאים:

¹ אנו מתמקדים בגילאים אלה כיוון שהם מייצגים בצורה טובה את ההכנסות ארוכות הטווח של הפרטים. ר' למשל: Haider, S., & Solon, G. (2006). Life-cycle variation in the association between current and lifetime earnings. The American Economic Review, 96(4), 1308- 1320.

² בכל מקום שמצוין תואר אקדמי, הכוונה היא לתואר אקדמי כולל גם תארים מתקדמים.

³ הניתוח אינו כולל סטודנטים פעילים בשנת המס. הכנסה כוללת הכנסה מעבודה שכירה ועצמאית.

⁴ בעיבודים הסטטיסטיים שמוצגים בעבודה זו אנו כוללים בוגרי תארים שני או שלישי, ומשייכים סטודנטים לתתי הקבוצות השונות בהתאם לתעודה הגבוהה ביותר. במקרה של בוגרי תואר ראשון דוח חוגי – השיוך מבוצע לפי החוג הראשי. אנו לא כוללים סטודנטים פעילים בשנת 2019.

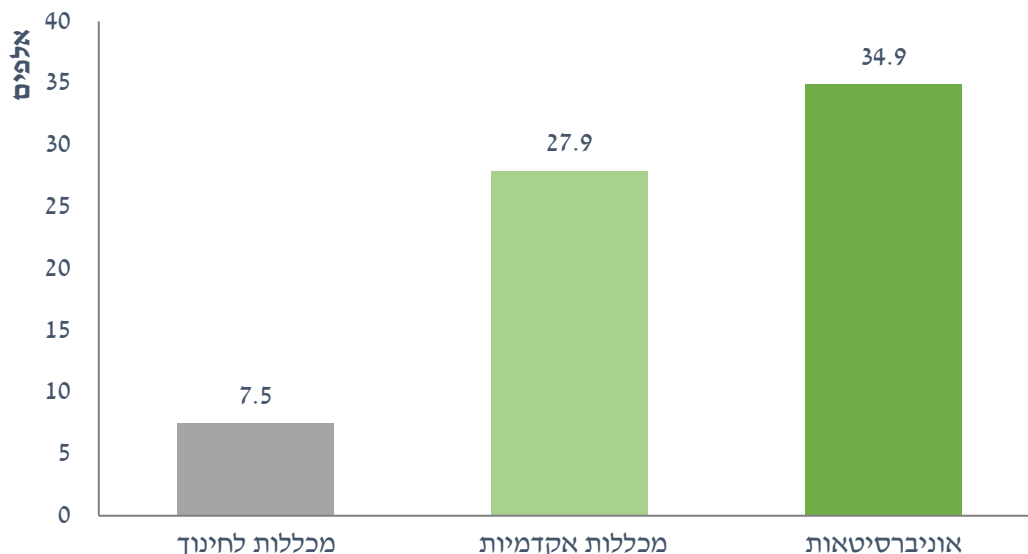
⁵ המחקר נערך בחדר המחקר של הלמ"ס בהתבסס על קבצים שהוכנו על ידי תחום הנגשת מידע למחקר. בהזדמנות זו אנו מודים לעמיתנו בלמ"ס על הסיוע בהנגשת הנתונים.

⁶ קובץ הנתונים נבנה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה באמצעות מיזוג קבצים ממקורות מידע שונים, והועמד לרשותנו בחדר המחקר של הלמ"ס. הקובץ מכיל נתונים אודת מגדר, מגזר, שנות לידה, רקע משפחתי (הכנסת והשכלת הורים), מדד חברתי-כלכלי של ישוב הפרט בהיותו בן 17, מצב משפחתי, אחים, ילדים, פרטי בן/ת זוג, מקום מגורים ועוד. בנוסף, קיימים בקובץ נתונים אודות השכלת הפרטים, וביניהם, יח"ל בבגרות, ציונים, נתוני הבחינה הפסיכומטרית לניגשים, נתוני השכלה גבוהה וזכאות לתואר אקדמי בכל הרמות (תואר ראשון, שני, שלישי ורפואה). כמו כן, נתונים ממרשם וממפקדי האוכלוסין לשנים 2008 ו-2015.

1. כמחצית מהסטודנטים החדשים במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל בשנת 2019, עושים זאת במסגרת האוניברסיטאות

מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל מתחלקת לשלוש מערכות: (1) מערך האוניברסיטאות, (2) המכללות האקדמיות ו-(3) המכללות לחינוך. בנוסף למערכות אלה ישנן מערכות המספקות השכלה על תיכונית לא אקדמית דוגמת המכללות הטכנולוגיות אליהן נתייחס בסקירת המשך. בשנת 2019 הצטרפו למערכת ההשכלה הגבוהה בישראל כ-70 אלף סטודנטים חדשים, כמחציתם באוניברסיטאות⁷, כ-40% במכללות האקדמיות וכ-11% במכללות לחינוך (תרשים 1).

תרשים 1: מספר הסטודנטים החדשים במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, 2019

מקור: נתוני למ"ס.

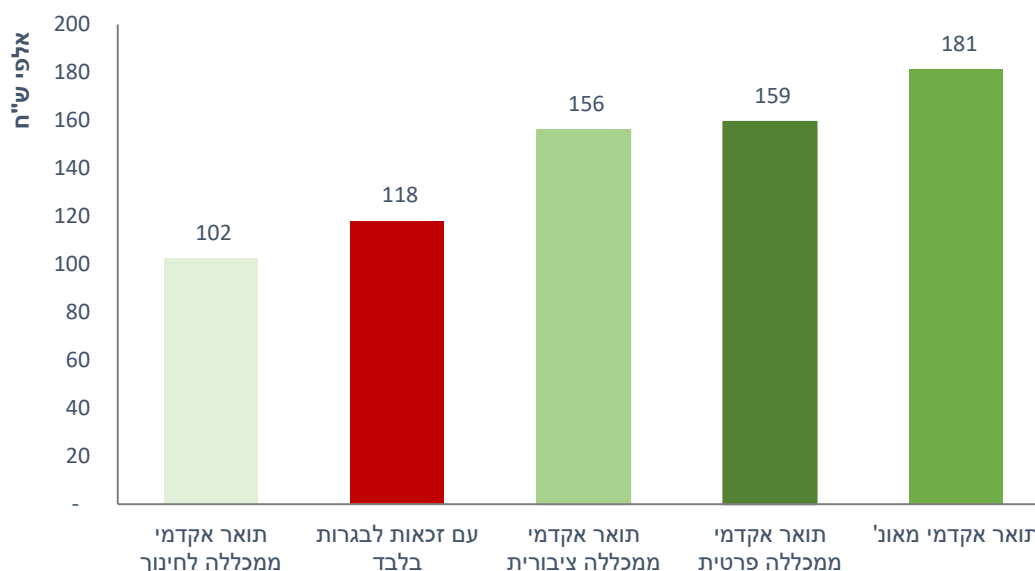
2. הכנסתם הממוצעת של בוגרי האוניברסיטאות גבוהה יחסית

ראשית, נציג ממוצעים פשוטים של הכנסה מעבודה כאשר בחלקו השני של הנייר נציג ניתוח סטטיסטי אשר שולט במאפייני הפרט. בממוצע, הכנסתם של בוגרי המוסדות האוניברסיטאיים גבוהה בהשוואה לזו של בוגרי המכללות (תרשים 2). נכון לשנת 2019, הכנסתם השנתית הממוצעת⁸ של בוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה (כ-181 אלש"ח בשנה) הייתה גבוהה בכ-23% מזו של בוגרי תואר אקדמי ממכללה (כ-147 אלש"ח בשנה). כמו כן, מהתרשים עולה שההכנסה של בוגרי תואר אקדמי באופן כללי – בין אם זה מאוניברסיטה או ממכללה – גבוהה מזו של הפרטים שהסתפקו בתעודת בגרות.

⁷ כולל האוניברסיטה הפתוחה, הפרדת האוניברסיטה הפתוחה מהאוניברסיטאות הרגילות מובילה לכך שהרוב נמצא במכללות האקדמיות על פי הסדר הבא: 40% במכללות האקדמיות, כ-30% באוניברסיטאות, כ-20% באוניברסיטה הפתוחה וכ-10% בלבד במכללות לחינוך.

⁸ בכל מקום במסמך, ההתייחסות להכנסה שנתית היא להכנסה מעבודה שכירה ועצמאי.

תרשים 2: הכנסה ממוצעת שנתית לפי סוג מוסד ואופן תקצוב, גילאי 30-34, 2019

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.
** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.
*** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.⁹

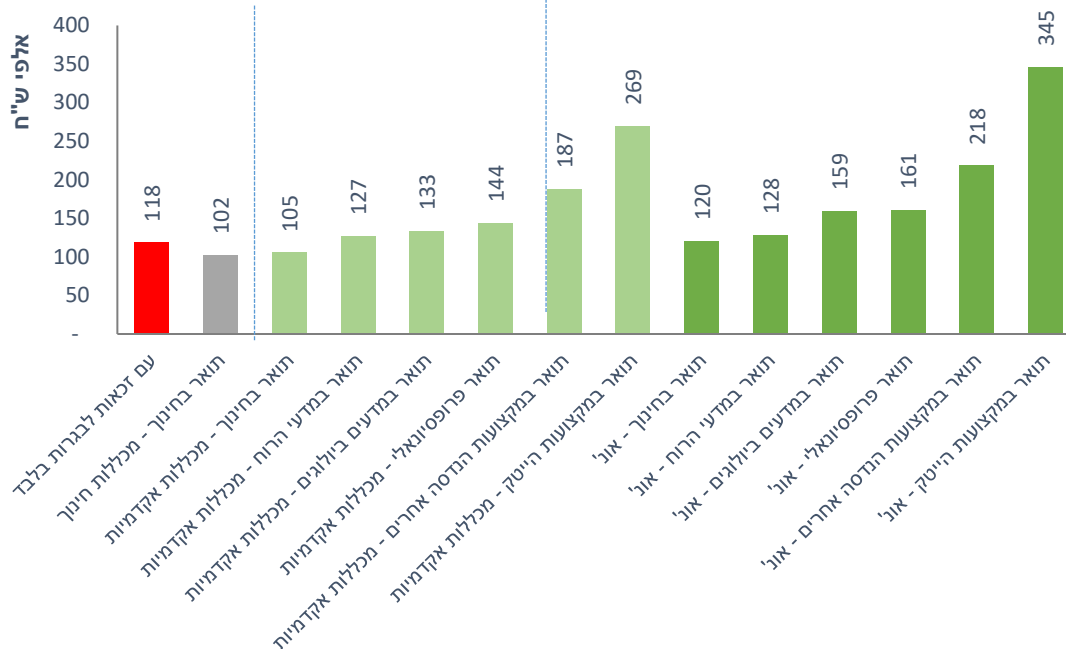
3. שכרם של בוגרי ההיי-טק ומקצועות ההנדסה האחרים גבוה יחסית, בין אם למדו באוניברסיטאות או במכללות

ההשוואה המוצגת בתרשים 2 אינה לוקחת בחשבון את ההבדלים בתמהיל מקצועות הלימוד בסוגי המוסדות השונים. תרשים 3 מציג את ההכנסה הממוצעת השנתית בחלוקה לתחומי הלימוד השונים. חלוקה זו בוצעה באופן סכמטי כאשר למשל תואר פרופסיונאלי הוא תואר המקנה מקצוע כגון: משפטים, ראיית חשבון וכו'. לפירוט מקצועות הלימוד בכל אחת מרמות ההשכלה בתרשים, ראו נספח 1 ולמספר התצפיות בכל רמת השכלה ראו נספח 2.

מהשוואה זו עולה כי בוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה משתכרים יותר מבוגרי מכללות בכל תחומי הלימוד ובפרט בתחומי ההייטק, ההנדסה ומקצועות פרופסיונאליים. עוד עולה מהנתונים כי בוגרי מקצועות ההיי-טק (ולאחר מכן בוגרי מקצועות ההנדסה האחרים) הם בעלי ההכנסה הגבוהה ביותר, בין אם למדו באוניברסיטה או במכללה.

⁹ בבחינת הנתונים של בוגרי תואר ראשון בלבד, מתקבלת תמונה דומה.

תרשים 3: הכנסה ממוצעת שנתית, גילאי 30-34, 2019

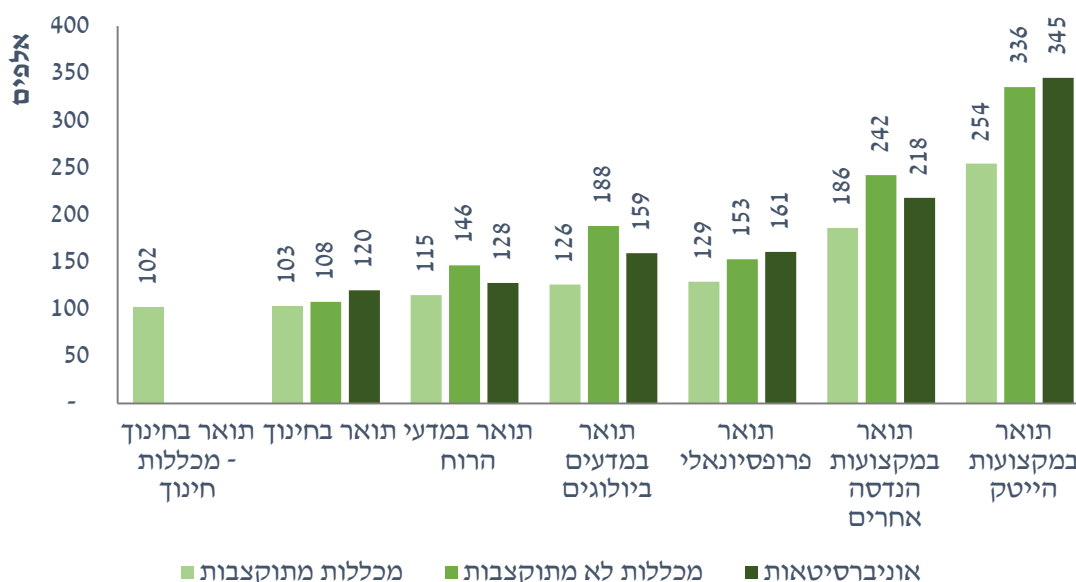

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.
 ** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ש"ח בשנה.
 *** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

4. הפער בהכנסה בין בוגרי תחומי הלימוד השונים באוניברסיטאות ובמכללות נובע בעיקר מהכנסתם הנמוכה יחסית של בוגרי המכללות המתוקצבות. לבוגרי המכללות הפרטיות הכנסה הדומה (ולעיתים אף גבוהה יותר) מבוגרי האוניברסיטאות באותם תחומי הלימוד.

תרשים 4 מציג את ההכנסה הממוצעת השנתית ב-2019 לפי רמות ההשכלה שהופיעו בתרשים לעיל ובחלוקה לפי מוסד לימוד ואופן תקצוב. מהתרשים עולה כי לבוגרי המכללות האקדמיות הלא מתוקצבות הכנסה שנתית גבוהה בהשוואה למכללות המתוקצבות וגם בהשוואה לאוניברסיטאות בחלק מהתחומים. בנוסף, עולה כי האקדמאים במקצועות ההיי-טק מרוויחים יותר מבוגרי כל תחום אחר ללא תלות במוסד הלימודים ואופן התקצוב.

תרשים 4: הכנסה ממוצעת שנתית, גילאי 30-34, 2019

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.
 ** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.
 *** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

5. לאחר ניכוי מאפייני הסטודנטים, הפרמיה להשכלה של בוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה גבוהה מזו של בוגרי תואר אקדמי ממכללה

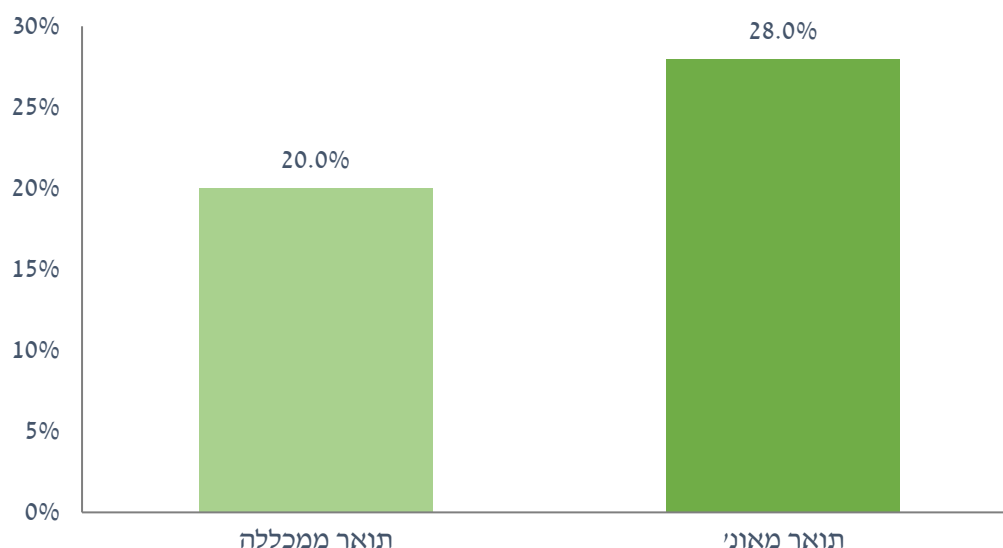
עד כה הצגנו את ההכנסה הממוצעת של הבוגרים מהמוסדות השונים ללא התייחסות לנתוני הרקע שלהם ועוד פרמטרים העשויים להשפיע על התוצאות. בפועל יתכן כי הפערים שהוצגו לעיל בהכנסה הממוצעת נובעים משוני במאפייני הסטודנטים הלומדים בסוגי המוסדות השונים. על מנת להתמודד עם סוגיה זו אנו מבצעים ניתוח אקונומטרי במטרה לאמוד את הפרמיה בשכר מרכישת תואר אקדמי. לצורך כך, אמדנו את תוספת השכר של הפרטים בני 30-34 בשנת 2019 כתלות במשתני רקע שונים: מין, קבוצת אוכלוסייה, אינדיקציה לעולה, מספר אחים/ות, מדד חברתי-כלכלי של ישוב המגורים בגיל 17, רמת השכלה, גיל, גיל בריבוע, ותק בשוק העבודה, יח"ל במתמטיקה בבגרות ויח"ל באנגלית בבגרות. האמידה נעשתה באמצעות מודל OLS בעזרת משוואות Mincer¹⁰ על בסיס הנתונים המנהליים ואוכלוסיית המחקר שתיארנו לעיל. בסה"כ נותרו במדגם כ-301 אלף פרטים – כ-46% מהאוכלוסייה בשנתונים 1985-1989 וכ-64% מסך הפרטים שלהם הכנסה שנתית מעל 12 אלש"ח – עבורם יש לנו את כל המידע המוצג במודל.¹¹

¹⁰ האמידה באמצעות משוואת Mincer היא השיטה הנפוצה בבחינת הפרמיה/התשואה ללימודים. Estimating the return to schooling using the Mincer equation, IZA World of Labor, 2016

¹¹ התוצאות המפורטות של כלל הרגרסיות יוצגו בנייר של עמרייה, נ. גבע, א. (2023). "הפרמיה בשכר על פני זמן לתעודת השכלה על-תיכונית בישראל". משרד האוצר, אגף הכלכלנית הראשית. (נייר שטרם פורסם) כל התוצאות שיוצגו להלן על בסיס הניתוח האקונומטרי מובהקות ברמה של 1%.

מהאמידה מתקבל שפרמיית השכר לבוגרי תואר אקדמי מאוניברסיטה גבוהה מזו של תואר אקדמי ממכללה, גם בהינתן נתוני רקע דומים (תרשים 5). כך, תוספת השכר המתקבלת כתוצאה מרכישת תואר אקדמי ממכללה (בשלב זה ללא הפרדה בין אם היא מתקצבת או לא) עומדת על כ-20% בהשוואה לפרטים הזכאים לתעודת בגרות, בעוד שבקרב אקדמאים שרכשו תואר אקדמי מאוניברסיטה הפרמיה בשכר הינה גבוהה יותר ומסתכמת בכ-28%. במילים אחרות, רכישת תואר אקדמי מאוניברסיטה מובילה לפער בפרמיה לתואר אקדמי של כשמונה נקודות אחוז בממוצע. תוצאה זו תואמת ניתוחים קודמים של אגף הכלכלנית הראשית במשרד האוצר שהעלו כי לימודים במחלקות סלקטיביות יותר מובילים לפרמיית שכר גבוהה יותר.¹²

תרשים 5: השפעת תעודת ההשכלה על לוג ההכנסה, גילאי 30-34, 2019
(בהשוואה לזכאים לתעודת בגרות)

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.

*בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.

** הרגרסיה כוללת משתני רקע אודות מין, קב' אוכלוסייה, גיל, גיל בריבוע, אינדיקציה לעולה, מדד חברתי- כלכלי של ישוב המגורים כשהפרט בן 17, מספר אחים/ות, יח"ל מתמטיקה, יח"ל אנגלית, חודשי ותק בעבודה.

*** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה.

**** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

6. הפרמיה להשכלה גבוהה לפי תחום לימוד במכללות הלא מתוקצבות דומה ואף עולה על הפרמיה באוניברסיטאות בחלק מהתחומים

תרשים 6 מציג את הפרמיה בשכר מרכישת תואר אקדמי לפי תחום לימוד, סוג מוסד לימודים ואופן תקצובו. מהניתוח עולה כי הפרמיה להשכלה גבוהה במכללות הלא מתוקצבות דומה ואף עולה על הפרמיה באוניברסיטאות בחלק מתחומי הלימוד. זאת למרות שכפי שהוצג לעיל בתרשים 2, ההכנסה הממוצעת של בוגרי מכללות פרטיות גבוהה רק במקצת מבוגרי המכללות המתוקצבות ונמוכה משמעותית מבוגרי האוניברסיטאות. ממצא זה נובע מתמהיל

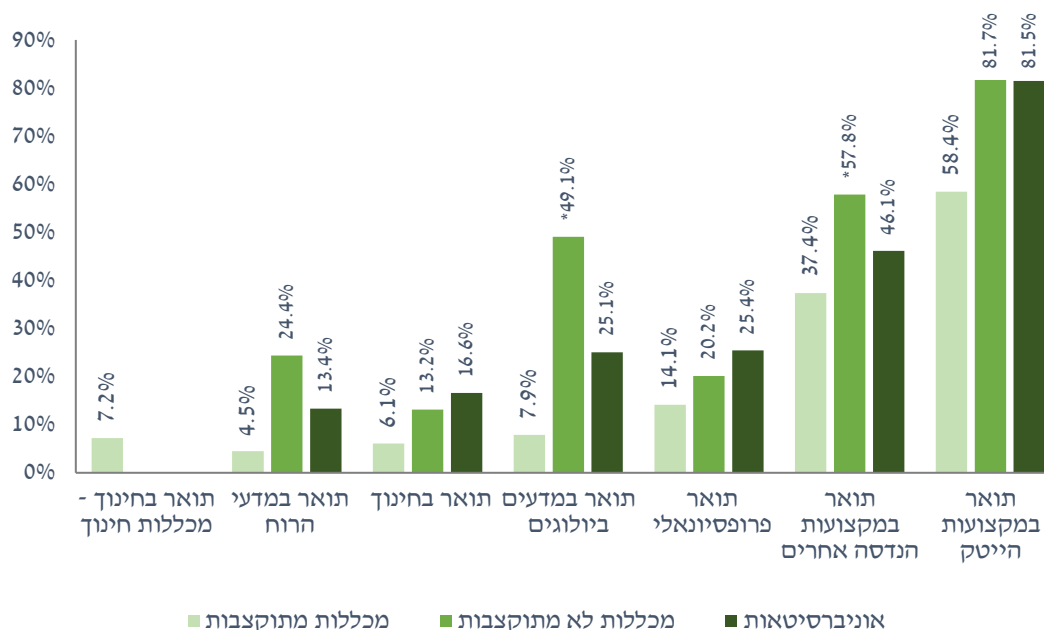
¹² זאב קריל, יונה הקט וויבל פישר (2018), השפעת מידת הסלקטיביות של מוסד הלימודים על שכרם של אקדמאים צעירים. https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/article_15052018

המקצועות של בוגרי המכללות הפרטיות אשר מאופיין בשיעור נמוך יחסית של בוגרי מקצועות ההייטק ושיעור גבוה של בוגרי מקצועות פרופסיונליים¹³. עוד עולה כי תחום הלימוד חשוב לא פחות מסוג המוסד, זאת כאשר הפרמיה בשכר מרכישת תואר אקדמי בתחום ההיי-טק היא הגבוהה ביותר מבין תחומי הלימוד השונים (ללא קשר לסוג המוסד ואופן התקצוב)¹⁴. ממצא זה מדגיש את הערך הגבוה של תואר אקדמי בתחומי ההייטק בשוק העבודה הישראלי. עוד בולטת בתרשים הפרמיה הגבוהה במכללות הפרטיות למקצועות הביולוגים ומקצועות ההנדסה האחרים. **תוצאה זו מתייחסת למספר תצפיות קטן בהשוואה לתחומים האחרים, 105 ו-118 בוגרים בהתאמה. משכך, יש לפרש תוצאות אלה בזהירות כיוון שבהינתן מספר תצפיות גדול יותר, הדומה לזה של תחומים אחרים, תוצאה זו עשויה להשתנות.**

תרשים 6: השפעת תחום הלימוד על לוג ההכנסה, אקדמאים בגילאי 30-34, 2019¹⁵

(בהשוואה לזכאים לתעודת לבגרות)

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.

** הרגסיה כוללת משתני רקע אודות מין, קב' אוכלוסייה, גיל, גיל בריבוע, אינדיקציה לעולה, מדד חברתי- כלכלי של ישוב המגורים כשהפרט בן 17, מספר אחים/ות, יח"ל מתמטיקה, יח"ל אנגלית, חודשי ותק בעבודה.

*** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה.

**** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

7. בקרב בוגרי מדעי המחשב; הנדסת חשמל; פיסיקה ויתר מקצועות ההנדסה נרשמה פרמיית ההכנסה הגבוהה ביותר

תרשים 7 מציג את הפרמיה בשכר לאקדמאים לפי מקצוע לימוד בהשוואה לזכאים לתעודת בגרות בלבד. בתרשים זה בולט השוני בפרמיה בין מקצועות הלימוד של האקדמאים בני 30-34 בשנת 2019; הוא מגלה שהפרמיה הגבוהה

¹³ לפירוט אודות תמהיל תחומי הלימוד במכללות הפרטיות והציבוריות וההכנסה הממוצעת ראו נספח 4.
¹⁴ מלבד הפרמיה הגבוהה לתחום ההייטק באוניברסיטה, שיעור גבוה יותר מהבוגרים משתלבים בשוק העבודה במקצועות הייטק בהשוואה לשאר המוסדות. להרחבה ראו:

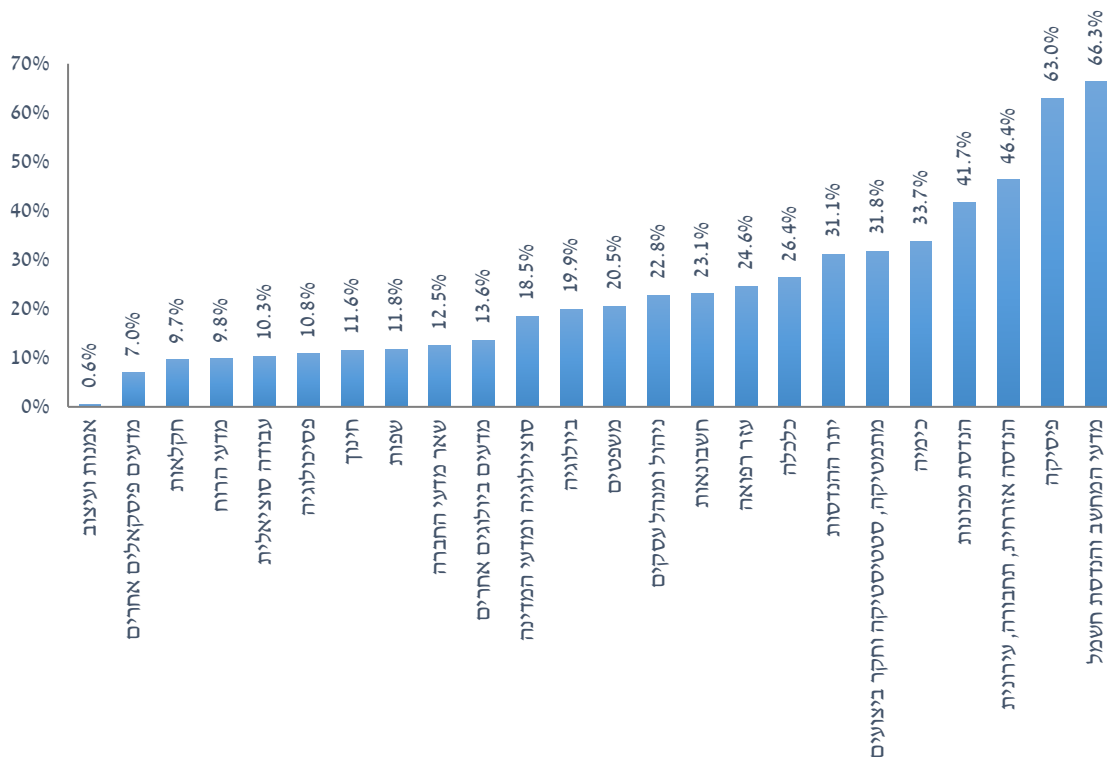
קריל, ז. ומזוז, י. (2017). "המקפצה להייטק". משרד האוצר, אגף הכלכלנית הראשית

¹⁵ למספר התצפיות בכל רמת השכלה ר' נספח 3.

ביותר מבין מקצועות הלימוד באקדמיה הישראלית נרשמה בקרב בוגרי מקצועות מדעי המחשב, פיסיקה ומקצועות ההנדסה השונים¹⁶. בקרב בוגרי מקצועות הומניים כגון פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית ומדעי הרוח נרשמו הפרמיות הנמוכות ביותר. ממצא זה מצטרף לממצאים שהוזכרו לעיל והוא מבליט את היתרון של מקצועות ההיי-טק והטכנולוגיה בשוק העבודה בישראל מבחינת הכנסת הפרט. עם זאת, הניתוח כאן מתייחס אך ורק לפרמיה הפרטית בהכנסה מעבודה ולא לוקח בחשבון תועלות חשובות נוספות לחברה ולפרטים, כפי שצוין לעיל.

תרשים 7: השפעת מקצוע הלימוד על לוג ההכנסה, אקדמאים בגילאי 30-34, 2019

(בהשוואה לזכאים לתעודת בגרות)

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.

* בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ש"ח בשנה.

** הרגרסיה כוללת משתני רקע אודות מין, קב' אוכלוסייה, גיל, גיל בריבוע, אינדיקציה לעולה, מדד חברתי- כלכלי של ישוב המגורים כשהפרט

בן 17, אחים, יח"ל מתמטיקה, יח"ל אנגלית, חודשי ותק בעבודה

*** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה.

**** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

¹⁶ גם בקרב בוגרי תואר ראשון בלבד, לבוגרי מקצועות מדעי המחשב והנדסת חשמל פרמיה גבוהה בהשוואה לשאר התחומים. להרחבה ראו:

קריל, ז. גבע, א. ואלוני, צ. (2016). "לא כל התארים נולדו שווים – בחינת הפרמיה בשכר מרכישת השכלה גבוהה, כפונקציה של תחום הלימוד". משרד האוצר, אגף הכלכלנית הראשית

נספחים

נספח 1 : סיווג מקצועות הלימוד לפי רמת השכלה

תואר בתחומי הייטק :

מתמטיקה	900
מתמטיקה - פיסיקה	901
מתמטיקה - מדעי המחשב	903
מתמטיקה ומקצוע אחר במח"ר	905
רב תחומי מדעים מדויקים	908
סטטיסטיקה	920
מדעי המחשב	930
מערכות מידע	931
מערכות מידע ניהוליות	935
פיסיקה	1020
מכניקה	1021
פיסיקה גרעינית	1024
הנדסת חשמל	1320
הנדסת מחשבים - חשמל	1321
הנדסת מחשבים - מדעי המחשב	1322
הנדסת אלקטרוניקה	1323
הנדסת אלקטרו אופטיקה	1324
הנדסת מערכות תקשורת	1325
הנדסת מערכות מידע	1351
הנדסת מערכות טכניון	1352
הנדסה ביו-רפואית	1386

תואר בתחומי הנדסה

ביו אינפורמטיקה	933
חקר ביצועים	940
הנדסה אזרחית	1300
הנדסת בנין	1301
הנדסת תחבורה ותעבורה	1302
הנדסת תחבורה ותעבורה	1303
הנדסה סביבתית	1304
הידרו-טכניקה	1305
הנדסה גאודטית	1306
הנדסה וניהול משאבי מים	1307
הנדסה עירונית	1308
הנדסת מכונות	1310
מכניקה	1311

הנדסת אירונאוטיקה וחלל	1330
הנדסה כימית	1340
הנדסת ביוכימית	1341
הנדסת מזון וביוטכנולוגיה	1342
הנדסת פלסטיקה	1343
הנדסת פרומציבטיקה תרופות	1345
הנדסת תעשיה וניהול	1350
הנדסת תוכן וייצור	1353
ניהול והנדסת בטיחות	1355
הנדסת איכות	1356
ארכיטקטורה ובינוי ערים	1361
תכנון ערים ואזורים	1363
אדריכלות נוף	1364
שימור המורשת הבנויה	1368
עיצוב תעשייתי	1369
אדריכלות פנים מכללות	1370
הנדסת חומרים	1382
הנדסה גרעינית	1383
הנדסת מחצבים	1384
הנדסה חקלאית	1385
מדעי ההנדסה	1387
לימודים בין-תחומים בהנדסה	1388
מכניקה, חומרים ומבנים	1389
מכניקה זרימה ומעבר חום	1390
הנדסת פולימרים	1391
הנדסה ביוטכנולוגית	1393
ביו-הנדסה	1394
אבטחת איכות המוצר ואיכותו	1395
הנדסה ב.צ.ג.	1399
מדעים ב.צ.ג.	1700
מדעי הטבע והמתמטיקה	1709
מדעי הטבע	1710
מדעי הטבע והחיים	1711

תואר במדעי הרוח והחברה

תנ"ך-מקרא	1
תלמוד, תורה שבע"פ	2
יהדות	3
רב תחומי יהדות	8
פילוסופיה כללית	10
פילוסופי יהדות	11

תולדות המחשבה היהדות	12
פילוסופיה והיסטוריה של המדעים	15
פילוסופיה מידע ותרבות דיגיטלית	16
היסטוריה והיסטוריה כללית	20
היסטוריה ישראלית	21
צרוף - מקרא והיסטוריה של ע"י	22
צרוף - היסטוריה והיסטוריה של ע"י	23
היסטוריה של ארצות האסלאם	24
לימודי שואה	25
היסטוריה של רוסיה ומזרח אירופה	26
תולדות הציביליזציות הימיות	28
היסטוריה צבאית	29
ארכאולוגיה	40
יהדות זמננו	91
מדע הדתות	92
לימודי ארץ ישראל	93
לשון עברית	100
צרוף - שפה וספרות עברית	101
ספרות עברית	102
רב תחומי מדעי הרוח	108
שפה וספרות ערבית	111
לימ. הודים, אירנים וארמנים	112
שפות שמיות עתיקות	113
אשורולוגיה	114
מצרית	115
לימודי המזרח הקדום (היסטוריה +פילוסופיה)	116
ספרות וספרות כללית	120
אידיש שפה וספרות	121
אנגלית שפה וספרות	122
לימודים רומאניים	123
צרפתית שפה וספרות	124
איטלקית שפה וספרות	125
לימודים קלאסיים	128
גרמנית שפה וספרות	129
אנגלית – צרפתית	142
תולדות האסלאם ותרבותו	151
היסטוריה של אפריקה	152
לימודים אמריקניים (ארה"ב)	153
לימודים ספרדיים ולטינו אמריקניים	154
לימודים רוסיים וסלאויים	155
לימודי מזרח אסיה	156
לימודי אירופה	157

מחקר התרבות	160
פולקלור יהודי	161
מדעי התרבות	162
לימודים בין תחומיים - תרבות לימודי פרשנות ותרבות	163
תכנית אישית ללימודי תרבות	165
בלשנות	170
בלשנות שמית	171
שפה ושימושיה	173
תרגום	180
לימודי התרבות העברית	190
אמנות	300
תולדות האמנות	301
אמנויות	302
אמנות יהודית	305
מוסיקה	310
מוסיקולוגיה	311
תולדות התאטרון	320
תרבות ואומנות	322
קולנוע וטלוויזיה	323
מחול	329
מוזאולוגיה	330
עיצוב אופנה	341
עיצוב טקסטיל	342
עיצוב תכשיטים, צורפות	343
עיצוב גרפי	344
צילום	345
תקשורת חזותית	346
עיצוב תעשייתי	347
עיצוב קרמי	348
עיצוב פנים - מבנה וסביבה	349
עיצוב אורבני	350
עיצוב תעשייתי	369
עיצוב פנים	370
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	410
לימודי נשים	411
הגירה	412
שרותי אנוש	413
מדע המדינה	420
יחסים בינלאומיים	421
לימודי בטחון	422
לימודי דמוקרטיה	423
חקר סיכסוכים וישובם	425

ממשל (הבין תחומי	429
לימודי (מוסמך לגיל הרך)ילדים והוריהם	442
לימודי מדיניות חברתית (מוסמך באוניברסיטה העברית)	443
גאוגרפיה	450
גאוגרפיה פיסית	451
ב"א רב תחומי במדעי החברה	480
ב"א רב תחומי במדעי החברה ומדעי החיים	481
ב"א רב תחומי במדעי החברה ולימודי הסביבה	482
לימודי משפחה	485
מדעי החברה האחרים	490
חוג מצורף במדעי החברה	491
דמוגרפיה	492
קומוניקציה	494
לימודים עירוניים ואזוריים	495
ניהול משאבי מזון	1400
ספרנות	1401
ארכיונאות ומידע	1402
מדעי הרוח ב.צ.נ.	1500
מדעי הרוח והיהדות	1501
מדעי הרוח והחברה	1550
מדעי החברה ב.צ.נ.	1600
מדעי החברה והרוח	1650
מדעי הרוח ב.צ.נ.	1800
לימודים כלליים	2500

תואר בחינוך

חינוך	200
חינוך עיוני ומחקרי	201
דידקטיקה	202
מנהל חינוכי	203
יעוץ חינוכי	204
חינוך מיוחד	205
פסיכולוגיה חינוכית	206
חינוך סביבתי	207
חינוך מתמטי	208
הוראת המדעים	209
תעודת הוראה	210
חינוך יהודי בתפוצות	211
תואר אקדמי בהוראת מתמטיקה, מדעי הטבע	221
תואר אקדמי בהוראת מדעי הרוח והחברה	223
הוראת היסטוריה	224

טכנולוגיות למערכות למידה	230
הוראת יהדות	240
חינוך לשוני	241
הוראת שפות	242
חינוך בלתי פורמלי	243
חינוך גופני	244
חינוך לאומנות	245
חינוך מוסיקלי	246
מתמטיקה במסלול הוראה	904

תואר פרופסיונאלי

כלכלה	400
כלכלה חקלאית	401
תכנית פילוסופיה משולבת כלכלה ומדעי המדינה	408
כלכלה ומדעי ההתנהגות	409
פסיכולוגיה	430
מדעי הקוגניציה	438
עבודה סוציאלית	440
הכשרת מנהלים למרכזים קהילתיים	441
קרימינולוגיה	493
מדעי ההתנהגות	497
מנהל עסקים	500
מנהל עסקים למנהלים	501
לימודי מקרקעין	502
שמאות מקרקעין	503
כלכלה מנהל עסקים	504
חשבונאות	512
חשבונאות וניהול	513
לימודי עבודה	520
מנהל כללי ומנהל ציבורי	530
מנהל ציבורי	531
מדעי הניהול - מערכות מידע	532
מדעי הניהול - חקר בצועים	533
מדעי הניהול - התנהגות ארגונית	534
ניהול השיווק	535
מנהל מערכות בריאות	536
מדעי הניהול - מימון וחשבונאות	537
ניהול מלונות	538
ניהול משאבי טבע והסביבה	539
ניהול תעשייתי	540
ניהול משאבי טבע	559

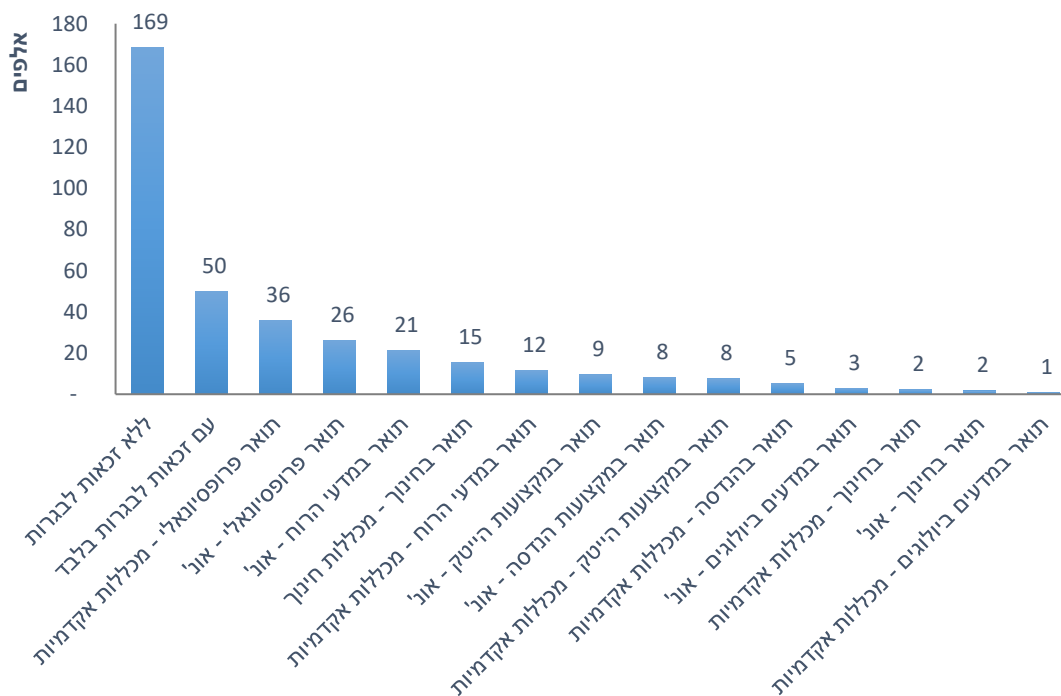
580	בנקאות
590	ביטוח מכללות
591	לוגיסטיקה
592	ניהול שרותי אנוש
600	משפטים
601	משפטים תכנית
800	רוקחות
801	רוקחות קלינית
810	הפרעות בתקשורת
820	בריאות הציבור
821	בריאות בתעסוקה
822	בריאות נפש קהילתית
830	סיעוד
832	שרותי אנוש
833	לימודי זקנה
834	רפואת חירום
840	ריפוי בעסוק
841	רפואה קוגניטיבית
842	טיפול באמצעות אומנויות
850	פיזיותרפיה
860	דיאטטיקה
870	מדעי הרפואה המעבדתית
892	אופטומטריה
893	טכנולוגיה דנטלית
1200	חקלאות
1201	בעלי חיים
1202	גידולי שדה וירקות
1203	מטעים וצמחי נוי
1204	מדעי הצמח
1205	מדעי הקרקע והמים
1206	הגנת הצומח
1209	מדעי המזון
1210	רפואה ווטרינרית
1221	גנטיקה והשבחה
1222	איכות הסביבה ומשאבי טבע

תואר במדעים ביולוגים ופיסקאליים

1000	כימיה
1001	כימיה אנליטית

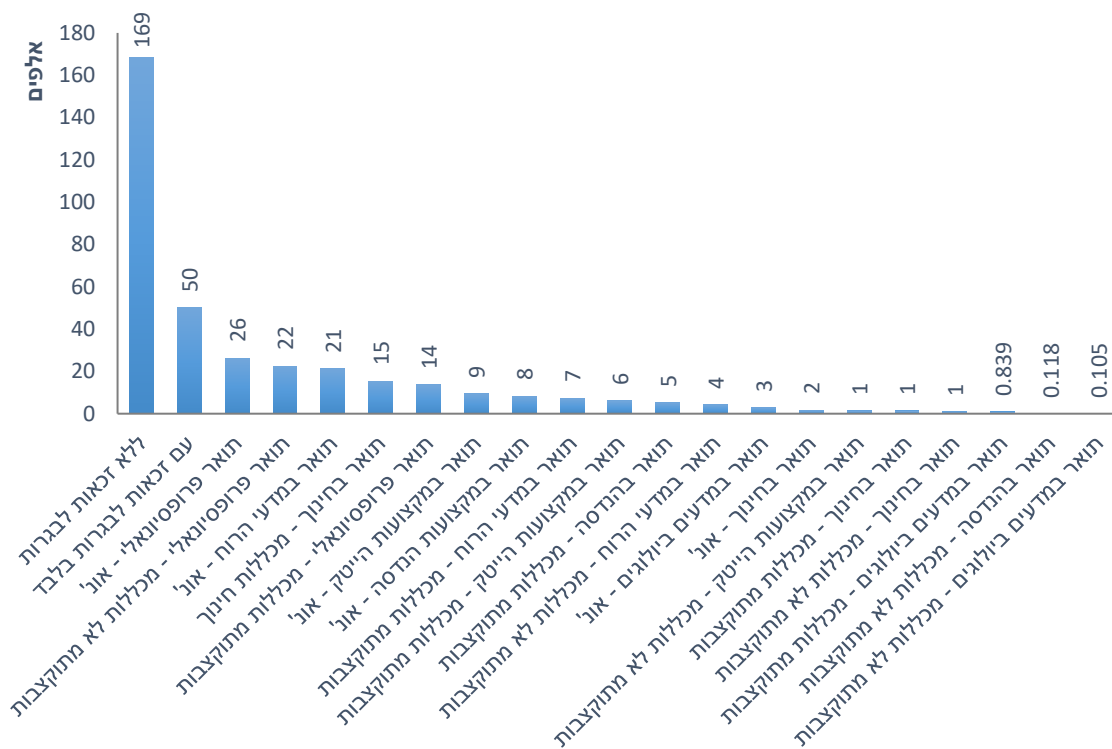
כימיה אורגנית	1002
כימיה אי אורגנית	1003
כימיה פיסיקלית	1004
כימיה תעשייתית	1005
אנרגיה	1025
ננו-מדעים וננו-טכנולוגיה	1030
גאופיסיקה	1047
גאולוגיה	1048
אוקיאנוגרפיה	1049
מדעי האקלים	1052
גאוגרפיה, גאולוגיה, מטאורולוגיה	1053
מדע כללי	1091
ביולוגיה	1100
ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית	1101
בוטניקה	1110
זואולוגיה	1120
מיקרוביולוגיה	1130
גנטיקה	1140
גנומיקה וביואינפורמטיקה	1141
פיסילוגיה	1150
נירוביולוגיה	1151
גאולוגיה ימית	1154
ביוכימיה	1160
ביופיסיקה	1165
חישוב ועבוד מידע - מדע המח	1170
מדעי המזון (תל חי	1181
יתר המדעים הביולוגיים	1190
אקולוגיה	1191
לימודי המדבר	1192
מדעי הרפואה	1195
ביוטכנולוגיה	1197
אפידמיולוגיה	1198
המדעים הביולוגיים האחרים	1199

נספח 2 : תצפיות לפי רמת השכלה, בעלי הכנסה שנתית של 12 אלשי"ח לפחות, בני 30-34 ללא סטודנטים, 2019

מקור: עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.
 ** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.
 *** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

נספח 3 : תצפיות לפי רמת השכלה, סוג מוסד ואופן תקצוב, בעלי הכנסה שנתית של 12 אלשי"ח לפחות, בני 30-34 ללא סטודנטים, 2019

מקור : עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.
 ** אוניברסיטאות – כולל האוניברסיטה הפתוחה. בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.
 *** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

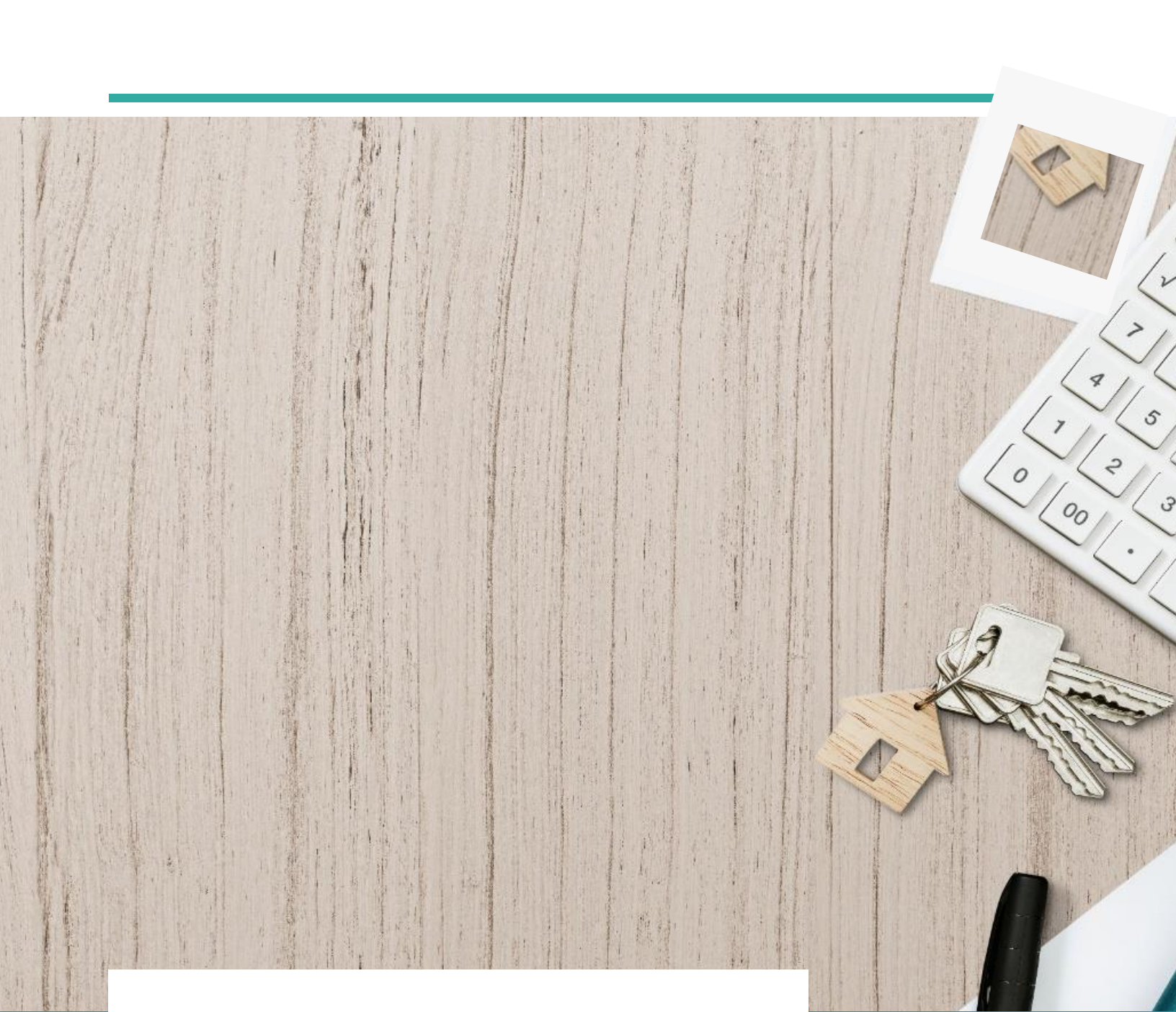
נספח 4 : ההכנסה הממוצעת לפי תחום לימוד ומס' הבוגרים במכללות לפי אופן התקצוב, גילאי 30-34, 2019.

מס' בוגרים	הכנסה ממוצעת	
15,404	102,358	תואר ממכללה לחינוך
1,296	102,895	חינוך - מכללות מתוקצבות
7,297	115,011	מדעי הרוח - מכללות מתוקצבות
839	125,946	מדעים ביולוגים - מכללות מתוקצבות
13,568	128,959	תואר פרופסיונאלי - מכללות מתוקצבות
5,238	185,997	מקצועות הנדסה אחרים - מכללות מתוקצבות
6,146	254,138	תואר במקצועות הייטק - מכללות מתוקצבות
1,036	107,751	חינוך - מכללות לא מתוקצבות
4,377	146,464	מדעי הרוח - מכללות לא מתוקצבות
22,465	152,763	תואר פרופסיונאלי - מכללות לא מתוקצבות
105	188,256	מדעים ביולוגים - מכללות לא מתוקצבות
118	242,181	מקצועות הנדסה אחרים - מכללות לא מתוקצבות
1,397	335,514	הייטק - מכללות לא מתוקצבות
1,608	119,886	חינוך - אוני'
21,261	127,661	מדעי הרוח - אוני'
2,958	159,402	מדעים ביולוגים - אוני'
26,216	160,630	תואר פרופסונאלי - אוני'
8,248	217,817	תואר במקצועות הנדסה אחרים - אוני'
9,357	345,312	תואר במקצועות הייטק - אוני'

מקור : עיבודים לקובץ נתונים מנהליים, שנתונים 1985-1989.

** בעלי הכנסה שנתית מעל 12,000 ₪ בשנה.

*** השכלה אקדמית כוללת תארים מתקדמים, לא כוללת סטודנטים פעילים.

משרד האוצר
Ministry of Finance

אגף
הכלכלנית הראשית

